

A foglalkoztatás kérdései, Árueredet vizsgálat

Dr. Barta Beáta

főosztályvezető-helyettes

Operatív Ellenőrzési Főosztály

I. Munkaviszony

- olyan tartós jogviszony, amely esetében a munkavállaló magánszemély munkavégzésre irányuló tevékenysége **önállótlan, függő munkaként** jelenik meg
- az alapvető szabályait a **Munka Törvénykönyve** tartalmazza (Mt. 32-57.§)
- **bejelentési kötelezettség** kapcsolódik hozzá, amit a munkáltató és a kifizető az illetékes elsőfokú állami adóhatóságnak az erre a célra rendszeresített nyomtatványon kell hogy teljesítsen (Art. 16.§ (4) bek.)
- a bejelentés **tartalmi elemei** a következők: családi és utónevét, adóazonosító jelét, születési idejét, biztosítási jogviszonyának kezdetét, kódját, megszűnését, a biztosítás szünetelésének időtartamát, a heti munkaidejét, a FEOR-számát, a végzettségét, szakképzettségét, szakképesítését, továbbá az ezt **igazoló okiratot kibocsátó intézmény nevét és az okirat számát**. (Ha a biztosított nem rendelkezik adóazonosító jellel, a születési családi és utónevét, születési helyét, anyja születési családi és utónevét és a biztosított állampolgárságát is kötelező bejelenteni.) **T1041-es nyomtatvány**

Bejelentés időpontja

A **biztosítás kezdetére** vonatkozóan legkésőbb a biztosítási jogviszony **első napján, a foglalkoztatás megkezdése előtt**, álláskeresési támogatás esetén a támogatást megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 10 napon belül, illetve ha a biztosítás elbírálására utólag kerül sor, legkésőbb a biztosítási kötelezettség megállapítását követő napon kell teljesíteni.

A **jogviszony megszűnését**, a szünetelés kezdetét és befejezését, a biztosítás megszűnését követően folyósított ellátás kezdő és befejező időpontját közvetlenül **követő 8 napon** belül kell teljesíteni.

Be nem jelentett alkalmazott

- Az Art. 178.§-ban található értelmező rendelkezései alapján be nem jelentett alkalmazott, aki adózó gazdasági tevékenységében személyesen közreműködik, és akire vonatkozóan a munkáltató, illetve kifizető az e törvényben meghatározott bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, illetve a munkáltató, kifizető nem tudja bizonyítani, hogy a tevékenységében közreműködő jogviszonya kívül esik a bejelentési kötelezettségen.

Jogkövetkezmények

- Az adózót 1 millió forintig terjedő mulasztási bírsággal kell sújtani, ha be nem jelentett alkalmazottat **foglalkoztat** vagy **foglalkoztatott**.
- A foglalkoztatót terhelő bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén kiszabható mulasztási **bírság felső határa** a bejelenteni elmulasztott **foglalkoztatottak számának** és a bírság adózóra egyébként vonatkozó, törvényben rögzített **legmagasabb értékének szorzata**.
- **Kockázatos** adózói minősítést kap, akinek az adatait be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása miatt közzéteszik.
- **Üzletzárás intézkedés:** (Art. 174. § (1)) az adóhatóság mulasztási bírság kiszabása mellett az adóköteles tevékenység célját szolgáló helyiséget 12 nyitvatartási napra lezárhatja. **Üzletzárást helyettesítő bírság** (Art. 172. § (8a)) az adóhatóság mulasztási bírság kiszabása mellett az üzlethelyiség nélkül végzett tevékenység esetén üzletzárást helyettesítő bírságot állapít meg.

II. Egyszerűsített foglalkoztatás

- az ilyen típusú munkaviszony alapvető szabályait külön törvény tartalmazza (**2010. évi LXXV. törvény**, a továbbiakban: Efo. tv.)
- tevékenység tekintetében **mezőgazdasági**, továbbá **turisztikai idénymunka** vagy **alkalmi munka** esetében lehet alkalmazni
- létrejöhet **szóbeli megállapodás**, illetve **írásba foglalt szerződés** aláírásával (a törvény egyik melléklete mintául szolgál)
- Szintén bejelentési kötelezettség kapcsolódik hozzá (ezáltal jön létre!), amelyet **elektronikus úton (T1042)**, továbbá **telefonos ügyfélszolgálaton** keresztül is teljesíthető
- Ehhez a speciális jogviszonyhoz azonban **időbeli és létszámkorlát** is kötődik
- **kizáró okot** is meghatároz a jogszabály, mégpedig nem lehet alkalmazni a kedvezményes szabályokat abban az esetben, ha a munkáltatónak **300eFt-ot meghaladó adótartozása** van

- *Mezőgazdasági idénymunka:* a növénytermesztési, erdőgazdálkodási, állattenyésztési, halászati, vadászati ágazatba tartozó munkavégzés, továbbá a termelő termelő csoport, termelő szervezet, illetve ezek társulása által a megtermelt mezőgazdasági termékek anyagmozgatása, csomagolása - a tovább feldolgozás kivételével - feltéve, hogy azonos felek között a határozott időre szóló munkaviszony időtartama nem haladja meg egy naptári éven belül a százhusz napot.
- *Idénymunka:* az Mt. 90. § c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő munka. Mezőgazdasági idénymunka esetén az év adott időszakához vagy időpontjához kötődőek kell tekinteni az olyan munkavégzést is, amely az előállított növény vagy állat biológiai sajátossága miatt végezhető el kizárólag abban az időszakban vagy időpontban.
- *Turisztikai idénymunka:* a kereskedelemről szóló törvényben meghatározott kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenységet folytató munkáltatónál végzett idénymunka, feltéve, hogy azonos felek között a határozott időre szóló munkaviszony időtartama nem haladja meg egy naptári éven belül a százhusz napot.
- Kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenységnek számít az **idegenvezető tevékenység, a lovas szolgáltató tevékenység, a szálláshely-szolgáltatási tevékenység, a tartós szálláshasználati szolgáltatási tevékenység, valamint az utazásszervező és utazásközvetítő tevékenység.**

Időbeli korlát

- *Alkalmi munka:* a munkáltató és a munkavállaló között
- a) összesen **legfeljebb öt** egymást követő **naptári napig**, és
- b) egy naptári hónapon belül összesen **legfeljebb tizenöt naptári napig**, és
- c) egy naptári éven belül összesen **legfeljebb kilencven naptári napig** létesített, határozott időre szóló munkaviszony.

Létszám korlát

Az alkalmi munkára irányuló egyszerűsített foglalkoztatás esetén az egyszerűsített munkaviszonyban egy naptári napon legfeljebb foglalkoztatott munkavállalók létszáma - a munkáltatónak a tárgyév első illetve hetedik hónapját megelőző hat havi, ha a munkáltató ennél rövidebb ideje működik, működésének egész hónapjaira eső átlagos statisztikai létszámát alapul véve - nem haladhatja meg

- az Mt. hatálya alá tartozó főállású személyt nem foglalkoztató munkáltató esetén az **egy fő**,
- egy főtől öt főig terjedő munkavállaló foglalkoztatása esetén a **két fő**,
- hattól húsz főig terjedő munkavállaló foglalkoztatása esetén a **négy fő**,
- húsznál több munkavállaló foglalkoztatása esetén a munkavállalói **létszám húsz százalékát**.

Az egyszerűsített foglalkoztatáshoz kapcsolódó közteherfizetés

- A munkáltató által **fizetendő közteher mértéke** a jogviszony minden **naptári napjára** munkavállalónként:
 - mezőgazdasági idénymunka esetén 500 Ft,
 - turisztikai idénymunka esetén 500 Ft,
 - alkalmi munka esetén 1000 Ft,
 - Filmipari statiszta alkalmi munka esetén 3000 Ft.
- A közteher megfizetésével **nem terheli:**
 - a, a munkáltatót szociális hozzájárulási adó, szakképzési hozzájárulás, egészségügyi hozzájárulás és rehabilitációs hozzájárulás, valamint az Szja tv-ben a munkáltatóra előírt adóelőleg-levonási kötelezettség
 - b, a munkavállalót nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékfizetési, egészségügyi hozzájárulás-fizetési és személyi jövedelemadóelőleg-fizetési kötelezettség.
- A munkáltatónak a közteher-fizetési kötelezettségét **a tárgy hónapot követő hónap 12-éig** kell megfizetni a NAV erre kialakított beszédési számlájára

Jogkövetkezmények

- Elmulasztása esetén a be nem jelentett alkalmazásra vonatkozó szabályok lépnek életbe a jelenlegi joggyakorlat szerint.
- Az adózót 1 millió forintig terjedő mulasztási bírsággal kell sújtani, ha be nem jelentett alkalmazottat **foglalkoztat** vagy **foglalkoztatott**.
- A foglalkoztatót terhelő bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén kiszabható mulasztási **bírság felső határa** a bejelenteni elmulasztott **foglalkoztatottak számának** és a bírság adózóra egyébként vonatkozó, törvényben rögzített **legmagasabb értékének szorzata**.
- **Kockázatos** adózói minősítést kap, akinek az adatait be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása miatt közzéteszik.
- **Üzletzárás intézkedés:** (Art. 174. § (1)) az adóhatóság mulasztási bírság kiszabása mellett az adóköteles tevékenység célját szolgáló helyiséget 12 nyitvatartási napra lezárhatja, ha az adózó be nem jelentett alkalmazottat foglalkoztat vagy foglalkoztatott,

Egyéb jogviszonyok

- Megbízási jogviszony
- Munkaerő-kölcsönzés
- Vállalkozási szerződés üzemeltetésre
- Átírányítás
-
-
-

Árueredet vizsgálata

- Az adóköteles tevékenység végzésének helyszínén **részleges** (szűrőpróbaszerű) vagy **teljes körű leltárfelvételre** kerülhet sor
- Elsődlegesen a gazdasági tevékenység **helyszínén** rendelkezni kell az áruk (anyagok) **eredetét igazoló bizonylatokkal**
- De! az iratok a könyvelés, feldolgozás időtartamára eltérő helyre is továbbíthatóak, ezért **3 munkanapon belüli bemutatásra** is van lehetőség (szállítói számlakibocsátás, illetve gyűjtőszámla esetén további lehetőségek)
- Adózási szempontból az áru eredetét hitelt érdemlő bizonylatként minden olyan bizonylat elfogadható, mely tartalmánál fogva hitelesen igazolja az áru eredetét
- **Igazolatlan eredetű áru:** mindaz az áru, anyag, amelyről az adózó az ellenőrzés időpontjában hiteles bizonylattal vagy bizonylat kiállításának alapjául szolgáló okirattal nem rendelkezik.

Jogkövetkezmények

- Ha az adózó igazolatlan eredetű árut forgalmaz, terhére az adóhatóság az áru forgalmi értékének 40%-áig terjedő, de legalább magánszemély adózó esetében 200 ezer forintig, más adózó esetében 500 ezer forintig terjedő **mulasztási bírságot** szabhat ki. (Art. 172.§ (19)).
- **Üzletzárás intézkedés:** (Art. 174. § (1)) az adóhatóság mulasztási bírság kiszabása mellett az adóköteles tevékenység célját szolgáló helyiséget 12 nyitvatartási napra lezárhatja, ha az adózó igazolatlan eredetű árut forgalmaz.

Köszönöm a figyelmet!